

పుదీన

పుదీనా తైలం ఉత్పత్తిలో భారతదేశం అగ్రస్థానంలో ఉన్నది. పుదీనాలో నాలుగు ముఖ్యమైన తెగలున్నాయి. అవేమనగా జపనీస్ పుదీనా, స్పియర్ పుదీనా, పిప్పర్మెంట్ పుదీనా మరియు బర్గామెట్ పుదీనా. ఇందులో మనదేశంలో జపాన్ పుదీనాకు ఎక్కువ గిరాకి ఉన్నది. దీని తైలాన్ని సుగంధ పరిమళాలు, పాన్మసాలా, దగ్గు, జలుబు మరియు నొప్పులను తగ్గించే ఔషధాల తయారీలో ఉపయోగిస్తారు. అంతేకాక టూత్పేస్టులు, మౌత్వాష్ మొదలగు వాటిలో వాడుతున్నారు.

నేలలు : ఎర్రనేలలు మరియు నల్ల నేలలు అనుకూలం. ఉదజని సూచిక 6-7.5 ఉన్నచో అనుకూలం.

వాతావరణం : ఉష్ణ వాతావరణంలో బాగా పెరుగుతుంది. చలి, మంచు అనుకూలించవు.

ప్రవర్ధనం : దీనిని వేర్ల ద్వారా, కాండపు మొక్కల ద్వారా వ్యాప్తి చేస్తారు. ఎకరానికి 3-4 క్వీంటాళ్ళ తీగ ముక్కలు అవసరం అవుతాయి.

రకాలు : శివాలిక్, హిమాలయ, కోసి మరియు సక్లమ్ అను రకాలు జపాన్ పుదీనాలో ముఖ్యమైనవి.

నాటటం : తీగ ముక్కలను 45 సెం.మీ. దూరంగల వరుసలలో నాటుకుని మట్టితో కప్పుకోవాలి. ఇవి చిగుర్లు తొడిగి తీగలు సాగుతాయి.

ఎరువులు : ఆఖరి దుక్కిలో 5 టన్నుల పశువుల ఎరువు, 50 కిలోల నత్రజని, 25 కిలోల భాస్వరం మరియు 15 కిలోల పొటాష్ వేయాలి. నత్రజనిని 3 దఫాలుగా అనగా ఆఖరిదుక్కిలో సగం, 40 రోజులకు మరియు 80-90 రోజులకు వేసుకోవాలి.

నీటి యాజమాన్యం : ప్రతి 7-10 రోజులకు తప్పని సరిగా నీరు పెట్టాలి. పంటకాలంలో కనీసం 15 తడులు ఇవ్వాలి.

పంటకోత : నాటిన 120 రోజులకు మొదటిసారి, తదుపరి 60-70 రోజులకు కోతలు తీసుకుని నూనెబట్టిలో తైలాన్ని తీయాలి. కోత తరువాత 4-5 గంటలు నీడలో ఆరబెడితే నాణ్యత బాగుంటుంది. రెండు లేదా మూడు కోతల తర్వాత తీసివేసి మళ్ళీ నాటుకోవాలి.

దిగుబడి : ఎకరానికి పంటకాలంలో 15-20 టన్నులు, తద్వారా 70-75 కిలోల తైలం లభిస్తుంది. ఎకరానికి ఖర్చు రూ. 8,000-10,000 (మొదటి సంవత్సరం). రూ. 15,000 నికరాదాయం.